



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 603/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/67/2021 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-9C/67/2021. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v napadnutom konaní žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I 21. decembra 2021 domáha proti Slovenskej republike náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V napadnutom konaní došlo 13. januára 2023 k zmene zákonného sudcu. Dňa 17. februára 2023 sťažovateľ adresoval predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, ktorá bola upovedomením o spôsobe vybavenia sťažnosti zo 6. marca 2023 vyhodnotená ako dôvodná v období od 22. januára 2022 do 26. februára 2023. Dňa 7. marca 2023 žalovaný po tom, ako mu bola zaslaná žaloba na vyjadrenie, požiadal o predĺženie lehoty. Dňa 13. apríla 2023 doručil žalovaný svoje vyjadrenie k žalobe. Dňa 4. mája 2023 bola doručená replika sťažovateľa a 1. júna 2023 doručil žalovaný svoju dupliku. Od 1. júna 2023 došlo k vytvoreniu mestských súdov, pričom dotknutý spis bol odstúpený na Mestský súd Bratislava IV. Dňa 10. októbra 2023 bola vykonaná zmena sudcu.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

3. Proti postupu mestského súdu v napadnutom konaní podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej vyjadril „*dôvodné podozrenie*“, že v dôsledku nečinnosti, ako aj neefektívnej činnosti mestského súdu dochádza v napadnutom konaní k vzniku zbytočných prietáhov. Od 10. októbra 2023 mestský súd nekoná, a teda konanie je v štádiu, ktoré je v rozpore so základnými zásadami Civilného sporového poriadku, predovšetkým zásadou hospodárnosti konania, ako aj so základnými ústavnými princípmi a ustanoveniami dohovoru. Predmet konania je pre sťažovateľa obzvlášť dôležitý.

## III.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom mestského súdu v napadnutom konaní, ktoré sťažovateľ vidí v nečinnosti mestského súdu, ako aj v jeho neefektívnej činnosti.

5. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, I. ÚS 210/2018, IV. ÚS 120/2018, IV. ÚS 172/2020), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019). K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

6. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

7. Tento prístup ústavného súdu nie je výnimočným ani z komparatívneho pohľadu, zohľadňujúc najmä judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý v súvislosti s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s ohľadom na ojedinelú nečinnosť súdu členského štátu a charakter súdneho konania toleroval napr. 20 mesiacov nečinnosti odvolacieho súdu, kým rozhodol o odvolaní sťažovateľa (pozri *Cesarini v. Taliansko*, č. 11892/85, rozhodnutie z 12. 10. 1992, body 20 – 21). V inom prípade vyhodnotil 28 mesiacov trvajúce obdobie nečinnosti súdu (od podania žaloby do výzvy súdu na jej doplnenie) v rámci civilného konania ako znesiteľné (pozri *Dostál v. Česká republika*, č. 52859/99, rozhodnutie z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

8. S poukazom na už uvedené východiská ústavný súd pristúpil k posúdeniu ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu jej doručenia ústavnému súdu trvá napadnuté konanie približne 2 roky a 9 mesiacov. Ústavný súd vzhľadom na sťažovateľom predstreté argumenty uvádza, že postup mestského súdu v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako optimálny. Ústavný súd v postupe mestského súdu identifikoval dve významné obdobia nečinnosti, a to od 22. januára 2022 do 26. februára 2023, keď súd doručoval žalobu žalovanému, a od 1. júna 2023, keď žalovaný doručil súdu svoju dupliku, do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti. Z priebehu napadnutého konania opísaného sťažovateľom vyplýva, že mestský súd vykonal v priebehu napadnutého konania len procesné úkony súvisiace s doručovaním žaloby a výmenou vyjadrení strán sporu. Okrem uvedeného procesného postupu bol však bez ospravedlniteľného dôvodu nečinný v dvoch vymedzených obdobiach spolu v trvaní takmer dvoch rokov a piatich mesiacov.

9. Uvedenú nečinnosť mestského súdu možno považovať za príčinu vzniku určitých prietáhov v konaní, avšak tieto prietahy, zohľadňujúc doterajšiu dĺžku samotného napadnutého konania, podľa ústavného súdu nedosahujú takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu celková dĺžka konania pred mestským súdom (2 roky a 9 mesiacov) je síce na hranici ústavnej akceptovateľnosti, no nie je spôsobilá bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti, resp. indikovať, že napadnuté konanie by bolo možné považovať za také, v rámci ktorého by intenzita prípadných prietáhov dosahovala úroveň potrebnú na vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv. Hoci uvedená doba konania sa aj strane sporu, ktorá má záujem na čo najskoršom rozhodnutí, môže zdať neprimeraná a ústavný súd nemá v úmysle význam samotného konania a jeho výsledok pre sťažovateľa zľahčovať, z hľadiska ústavných limitov v danom type konania neprekračuje prípustnú dobu konania. Ústavný súd zoberal do úvahy pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti aj predmet sporu (náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím), ktorý nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

10. Ústavný súd na podporu svojho záveru, najmä vo vzťahu k argumentu o celkovej dĺžke napadnutého konania, poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. *Humen proti Poľsku*, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, *Calvelli a Ciglio proti Taliansku*, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

11. Podľa názoru ústavného súdu je preto v okolnostiach prejednávanej veci potrebné rezultovať, že nejde o nečinnosť mestského súdu, ktorá by mala povahu zbytočných prietáhov (porov. m. m. II. ÚS 311/2022, II. ÚS 309/2024, II. ÚS 359/2024).

12. Ústavný súd však zároveň dodáva, že ak by mestský súd v ďalšom priebehu napadnutého konania nepostupoval urýchlene a efektívne a pokračoval by v spôsobovaní prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

13. Na základe uvedeného ústavný súd nevyhodnotil doterajšiu dĺžku rozhodovania mestského súdu v napadnutom konaní aj s ohľadom na judikatúru ESĽP ako nezlučiteľnú so základným právom sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy či právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V postupe mestského súdu v napadnutom konaní bola zistená nečinnosť mestského súdu, ale v okolnostiach posudzovanej veci nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Uvedený dôvod odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde sa rovnako týka aj časti ústavnej sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže v namietanom postupe mestského súdu v napadnutom konaní *prima facie* nemožno badať prvky *denegatio iustitiae*, ktoré prichádzajú do úvahy v prípadoch extrémne dlhotrvajúcich prietáhov.

15. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 26. novembra 2024**

**Peter Molnár**  
predseda senátu